

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
udvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

Csehszlovákiában
Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 február 28 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 47 szám

5687 I. Adar 26

A második levél

Néhány hét óta a külföldi sajtóban s a külföldi népgyűlések tribünjein különböző hírek keringenek a romániai zsidóság helyzetéről. Ezek a hírek a romániai antiszemita kilengésekről számoltak be és a hírek terjedésének örök törvényei szerint memmel távolabbi orszáig jutottak, annál jobban tuzottak el a valódi eseményeket. Természetes, hogy a belföldi sajtó élénken tiltakozott eme híresztelések terjedése ellen, amelyek alkalmasak arra, hogy Romániának rossz hírét keltsék a külföldön. De hogyan tiltakozott ez a belföldi sajtó? O, korántsem azt tette, ami a leglogikusabb lett volna. Nem azért harcolt, hogy az antiszemita kilengéseknek egyszer és mindenkorra véget vessenek és így ne történjék olyan esemény, amelyet azután a külföldön el lehessen tuzozni, hanem a külföldi hírekért a zsidóságot és egyes zsidó szervezeteket igyekezett felelőssé tenni, mintha valamilyen zsidó közületnek valami is eszébe jutna, hogy saját hazájáról rágalmazó híreket terjesszen el külföldön.

Mig a sajtó csak a zsidóság ellen sorakoztatja fel támadó nyilat, addig a kormány komolyabb lépésre határozta el magát. Averscu tábornok, a kormány elnöke, leveleket ír. Eddig két levelet írt a miniszterelnök ur. Az egyiket a közoktatásügyi miniszter utján a diáksághoz, amelyben kategórikus egyértelműséggel tiltja el az utcai demonstrációkat és a verekedések színteréről a könyvek mellé parancsolja vissza a diákságot. Ez a levél, sajnos, még alig éreztette hatását, mert 24 órával a levél publikálása után a bukaresti egyetem orvoskarán újra megverték néhány zsidó diákot, jelölül annak, hogy egy levél még nem elegendő a lelkek békéjének és a nyugalomnak helyreállításához.

A második levelet az amerikai román zsidók egyesületéhez intézte a miniszterelnök ur. Már maga a tény, hogy Averscu tábornok szükségesnek tartotta az amerikai zsidó közvélemény felvilágosítását, megnyugvással tölt el bennünket. Belső örömmel értesültünk ebből a levélből arról, hogy a miniszterelnök az antiszemita agitációkkal és kilengésekkel szemben a legteljesebb elutasítás álláspontján van. Annak ellenére, hogy a jószándék kétségtelenül kiviláglik a miniszterelnök írásából, mégis lehetetlen nem észrevenni azt a nagy tónusbeli különbséget, amely az első és a második levél között mutatkozik.

Mig az első levél kategórikus kijelentéseket és intézkedéseket tartalmaz, a második tele van bizonytalan és homályos kitételekkel. Így például alig értjük azt a párhuzamot, amelyet Averscu tábornok a David Falik esete és Max Goldstein szenátusi bombamerénylete között von. A miniszterelnök szerint David Falik esetében a külföld zsidósága az egész keresztény lakosság terhére róttá a merényletet, holott a szenátusi bombamerényletnél, amelynek tettesei zsidók voltak, a keresztény lakosoknak eszébe sem jutott az egész zsidóságot felelőssé tenni a büntettért.

Ez a hasonlat egyáltalán nem találó, hiszen éppen a zsidóság az, amely folyton hangoztatja, hogy az antiszemita mozgalom teljesen távol áll a román néplelektől és azt csupán egy fanatizált csoport idézi fel. És éppen az antiszemita agitátorok azok, akik meg nem szűnő következetességgel hirdetik, hogy ők az egész román nép nevében beszélnek és cselekednek. A külföldöt ez éjti tévedésbe. Mert eddig csak az antiszemita hangja volt hallható, míg azok a román tényezők, amelyek elítélik ezt a mozgalmat, vajmi csöndesen viselkedtek és létezésük alig volt észrevehető.

A ténylegesen meglévő antiszemizmus ellen — mert hiszen, hogy Romániában van egy erőteljes gyakorlati antiszemizmus, azt senki meg nem cáfolhatja — a zsidó tiltakozáson kívül, itt benn más tiltakozás alig hangzott el. És annak ellenére, hogy nem hallhattuk az atrocitásokat elítélő románok szavát, mégis egy pillanattal sem jutott eszünkbe a botrányokat és brutalitásokat az egész román nép terhére róni, sőt mindig súlyt helyeztünk annak hangsúlyozására, hogy az antiszemizmust Romániában a lakosoknak csupán egy csoportja, még pedig nem is jelentős csoportja forszírozza, úgy, hogy a kormány, ha fokozottabb gondot fordítana rá, könnyűszerrel utasíthatná a legszigor-

rubbs törvényesség keretei közé ezt a mozgalmat, sőt lefaraghatná annak a közrendre veszélyes velleitáit.

A zsidóság valóban nem követel mást, csupán törvényességet az egész vonalon. Romániának oly pompás alkotmánya és oly kitűnő törvényei vannak, hogy azoknak betartása esetén itt csaknem paradicsomi állapotok uralkodnának.

A miniszterelnök két levele azt a reményt kelti fel bennünk, hogy egy új éra kezdetén vagyunk, amely ha ma még bizonytalanul és lassan bontakozik is ki, de becsületes szándékkal arra törekszik, hogy a törvényesség ismét átvegye vezető szerepét az államélet minden vonatkozásában.

Az angol kölcsön érdekében Románia lemondott a háboruban elpusztított petróleumtelepek kártalanításáról

(Cluj-Kolozsvár, február 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tudvalevő, hogy a német kölcsönrel párhuzamosan Románia az angol és olasz pénzpiacra is folytat tárgyalásokat, amelyek eredménnyel biztatnak. A londoni tárgyalásokat Titulescu román követ indította meg, aki a közeli napokban hazaérkezik, hogy tárgyalásainak eredményéről referáljon. Ugyancsak az angol kölcsöntárgyalásokkal van összefüggésben az a ma érkezett londoni távirat, amely a román petróleumvállalatoknak a brit kincstár ellen folyamatban levő kártérítési pörének előrelátható beszüntetéséről szól. Több román petróleumvállalat ugyanis már éveket ezelőtt kártérítési pört indított Anglia ellen, azon megokolással, hogy 1916-ban, a központi hatalmak ismeretes öszi offenzívájának küszöbén az angol hadvezetőség intézkedésére elpusztította nyersolajtelepeit, nehogy azok az ellenség kezére használható állapotban kerüljenek.

Az éven óta folyó perben tegnap szenzációs fordulat állott be, amennyiben a román petróleumvállalatok jogi képviselője bejelentette, hogy megbízói nevében lemond a kártérítésről, sőt felperesek az eddigi felmerült perköltekeket is hajlandók fedezni. Ezt a lépést londoni körökben arra magyarázzák, hogy a román kormány rövidesen nagyobb kölcsönt szándékozik Angliában felvenni, amelynek érdekében ezzel is elő akarja készíteni a talajt.

Ezek után érthető feltűnést fog kelteni Manoilescu pénzügyi államtitkárnak az a mai nyilatkozata, amelyben megcáfolja azt a hírt, hogy Londonba utazik kölcsöntárgyalások végett.

Vita nélkül megszavazták a segélybélyeg felemeléséről szóló törvényt

Cuzista pergőtüz a házszabályok ügyében a kamara alelnöke ellen. A munka-
inspekcióna vonatkozó javaslat kimondja, hogy a hatóság az üzemigazgató,
vagy a tulajdonos tudta nélkül is ellenőrizheti a gyárakat

(Bucuresti-Bukarest, február 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Prie Octavian elnök, a miniszterek közül Trancu-Iași, Popovics Dori és Sergiu Nita voltak jelen.

Pop kormánypárti megállapítja, hogy a jegyzőkönyv hibásan közli a tegnapi ülésen tett módosító indítványát.

Florescu kéri, hogy Hotiu megyét kössék össze az ország többi részével.

Florescu cuzista képviselő a bukaresti Paris Chic cég ellen büntügyi zárlatot követel az aradi selyemcsempészs miatt.

Brodiceanu Căinș a Bánát új közigazgatási beosztását kéri, olyan emberek útján, akik ismerik az ottani helyzetet.

Hanes panasolja, hogy tegnap elvetették egy indítványát, mint házszabályellenest, holott a házszabály előírásainak mindenben megfelelt.

Cuza a házszabályokhoz kér szót és megállapítja, hogy Braescu alelnök tévedett, mert a Hanes-féle indítványt 11 képviselő írta alá. Elég, ha egy képviselő is ír alá egy indítványt és ha tizenegyen támogatják, akkor szavazás alá kell bocsátani.

Cristescu kormánypárti polemizál Cuzával, míg Ioniuc cuzista pártvezére álláspontját védi.

Jonitzescu is Cuza mellett foglal állást, mert máskülönb olyan pártok, amelyeknek 11-nél kevesebb tagjuk van, ki volnának rekesztve a vitákból.

Carlan cuza-párti az iskolai egyenruha helyett a nemzeti viseletet kívánja kötelezővé tenni Bukovinában.

Ezután vita nélkül megszavazzák a segélybélyeg felemeléséről szóló törvényjavaslatot, majd a munkafelügyeletről szóló javaslat került sorra.

Dinu Bratianu mindenekelőtt megállapítja, hogy a genfi nemzetközi munkaügyi hivatal határozatai csak ajánlva vannak megvalósítás végett, de nem kötelezők. Vannak olyan pontok, amelyeket nem is lehet megvalósítani. Hibásnak tartja azt a felfogást, hogy a munka-inspektor megvizsgálhassa a gyárat a gyár igazgatójának, vagy tulajdonosának tudta nélkül. Azt hiszi, hogy a törvénynek nem lesz eredménye.

— Szabadlábba helyezték Crainiceanu asszonyt. Bukarestből jelentik: A törvényszék vádtaása tegnap tárgyalta Crainiceanu Anna uriaszony felebbezését fogvatartása ellen. Miután bebizonyult, hogy annak idején, amikor elítélték volt, nem idézték meg szabályosan és így nem jelenhetett meg a főtárgyaláson, a vádtaács helyt adott a felebbezésnek és elrendelte az uriaszony szabadlábba helyezését és új tárgyalás megtartását. Együttal eljárást indítottak ellene hamis utlevél használata miatt.

7. február 26
TÉSEK
vastagabb bett.
40 lej. Allást-
röhidetése dja
ija 250 lej, elő-

gyvárad rabbi-
olvasztott és
שרענה ארט
azsirt
rak mellett.
radea-Mare
diolog küldendő

estiche frize-
bban és leg-
netők be Tar-
tartósságért
l kitüntetve
ben, feismer-
sak MUSSA
randulni 10.
leszönzése.

ndü zsidó házi-
resünk, ki főzni,
— a háziasszony
l. Cseléd van.
zeme, Viz-u. 8.

ittinő Balogh-
lesón eladó. Oira
an.

pt a legmaga-
pi aron vásárola
câmul
és evőszköz-
luj. Str. Jorga
11-a.

rnát
zok izlésesen
nyos árban. —
tt zongoragya-
Cim a kiadóban

ban jól be-
tt üzlet ki-
ése vég-itt,
0,000 leival,
en ek meg-
bankgaran-
társat
rosok.
eket az Ele-
hirdetési iroda
só továbbit

er és vasszakmá-
s izr. segéd máre.
15-ére felvőte-
latok kor és fize-
lölésével külden-
el Izsó cégnek

talokat
beni mennyi-
ban és pedig:
eányka, mus-
a Asztali bo-
ben. Kistáston
rium és

vérek
— kérünk

Keletben

Betegnek lenni . . .

Minden második ember beteg. Már együttérzésből is szabad-e, hogy én kivétel legyek? De azért mégsem a tömegkór, a konok és alattomos spanyolnátha szoritott ágyának, hanem egy még komolyabb és még alattomosabb baj. Ki tudja mikor, ki tudja milyen körülmények között a jobbik lábam szövetei és idegei közé valami fertőző anyag furakodott, benne bujkált hetekig, amíg ki nem ért. Végül ki kellett operálni az oda nem való nedveket.

Gyorsmunkára volt szükség és akkor minden egyéni nyavalygásaim közepette mégis első gondolatom volt a zsidó kórház. Istenem, most éreztem csak, milyen véresen komoly és fontos dolog volna, hogy a zsidó kórház végre fölépüljön, hogy a magával tehetetlen ember abban az ólmos lelkiállapotában, amibe egy hirtelen támadt betegség belelendíti, meglássa a vigasz és segítség sugarát. Nem magam miatt panaszkodom. Barátaim (ilyenkor látszik, ki az igaz barát!) gyorsan a város legnevesebb orvosait hívták, akik siettek betegágyamhoz, alaposan és szeretetteljesen kivizsgáltak, gyors beavatkozást követeltek és jött egy fiatal és roppant fizikumu kollégám, ölbe kapott és vitt és hozott emeletről föl, emeletről le. A műtőszékben lefoglott és az operáció perceiben pokoli vergődéseimet megindító gyöngédséggel enyhítette. Mondom, nem magam miatt követelem a kórházat, de követelem ama nincsetlen ezrek miatt, akik kint a kültereken és a Széchenyi-téren és a cigánysoron tengetik napjaikat, hogy ha betegség tör rájuk, legyen számukra azilium, ahová bemenekülhetnek. És jöjjenek azok, akiknek bankjuk van, vagy földjük, vagy fűrésztelepük, autójuk és ipari vagy kereskedelmi üzemeik, jövedelmeiket gyümölcsöző vállalkozásuk, jöjjenek a kevés boldogok és csinálják meg a kórházat a sokaknak, akik alul maradtak.

Mert jószívű kollégáim csak a szívüket adhatják és ezt nem lehet becsérlni téglára és kórházi felszerelésre és ebből a doktorok sem igen tudnának megélni.

A doktorom. Nagy és vallas ember, csupa izom és csupa finomság. Mintha maga a Természet is orvosnak választotta volna. Ennek a külső-belső ellentétnek a kisugárzása már egymagában egy darab szuggesztív erő, van benne valami a mágusok és és a csodarabbik misztikus lelki hatalmából. És az idealisták odaadásával üzi emberbaráti mesterségét. Zsonglórosten ügyesen dolgozik és kezelés közben mindig vannak fájdalomcsillapító témái, amikről beszél és ha egyszer-másszor tampónozás közben úgy „fölszisszenek“, hogy a falak is belemerengnek, a doktorom diplomatikus simasággal odaveti:

— Ó kérem, vigyázzunk a hangszálainkra!

Azután tovább dolgozik, szakszerűen és gyorsan. Ötpercnyi munkabavétel után, huszonnégyórás nyugalom.

De ezt a nyugalmat azért az ellenségeimnek sem kívánom.

A látogatóim. Egyenesen megható, ahogy emberek az első napokban a betegség által ledöntött társuk felé sietnek édességekkel, virággal, apró ajándékokkal, vigaszos, jó szavakkal. A házbán a volt háztulajdonos és új lakók, egy bájos fiatal házaspár nyomban a műtét után üdítő szirupokkal és befűtökkel kedveskedtek; azt hiszem üvegüzletet fogok nyitni, olyan flaska-kollekcióm támadt két hét alatt.

És jöttek a barátok.

— Micsoda dolog — szölt az egyik — így tétlenkedni egész nap! Ezt nem tűrhetem, már holnap idehozom angol gyártmányú rádiómat, egy óra alatt antennát szerelek és te hallgatni fogod Páris, Bécs és Londont, Angsburgot és Prágát és a Földközi-tenger moráját és a puskaropogást Sanghaj előtt.

Hagyd kérlek, örülök, hogy nyugtom van.

— Ez látszat-öröm. Az idegeidnek világszongás kell, jó fiu. Engem te nem fogsz kioktatni. Ugy elfelejtetem a bajodat, mint a pinty!

A másik pedig:

— Mert nem sportolsz, látod, onnan a baj. Sportember annyi ellentálló erőt gyűjt, hogy a szervezete köpi ki az idegen kórokozókat.

— Ha isten segítségével föléltem, tényleg sportolni fogok!

— Nem ha! Micsoda ha! Tüstént el kell kezdeni. Még a mai napon küldök ide két szulzót, egy karfeszítőt, egy ugró-póznát és vaskarikákat! Légy ember, Kelj föl mindennap és egy órahosszat ápolj ernyedt izmaidat.

Főlsleges mondanom, hogy sem rádiót, sem

ugrópóznát nem küldtek a barátaim. Hálás is vagyok nekik érte.

Jött ezután a legjobb barátom. Aki máskülönb humorista.

Letette télikabátját, de előbb a két külső és két belső zsebből egy-egy dunsztos üveget vett ki és sorjában letette őket íróasztalomra. Aztán a zakkóját ürítette ki, a mellényzsebeit, kiemelte a nadrágzsebek mélyéről az üvegeket és szintén beállította őket a sorba.

— Van itt minden — szölt kesemnyesen — aszalt makaróni, francia cseresnye, halpástétom, befőtt kókusztej, naspolya-iz, kávé-zsem, kukorica-lekvár, cukrozott maláta. Ami vegetariánus szem és száj ingere.

— Köszönöm!

— A feleségemnek köszönd, ne nekem. Én inkább kötelet hoztam volna neked, vén számár!

— Megint kezded?

— Megint? — fortyant föl — csak most kez-

dem! Mert most jött el annak az ideje, hogy belásd, micsoda rothadt élet a nőtlen élet. Itt poshadsz magadban, nincs körülötted egy szerető kéz, egyedül fetrengsz, képzelem micsoda éjszakáid vannak!

— Csunya éjszakák, de ez a beszéd nem fogja őket enyhíteni.

— Nem is akarom. Azt akarom, hogy ember legyen végre belőled, megoldást akarok sivar életedbe. Szólok a feleségemnek, szerezzon asszonyt neked, megértted, hogy legyen már vége ennek a szabad, de rongy életednek!

— Legyen vége — mondom rezignáltan — mindenbe belemegyek.

És ő is, a rádió és szulzó mellé beigért nekem legrövidebb határidőre az asszonyt.

Persze nem hozta és nem küldte. Hiszen a barátom!

Vajjon neki is hálás legyek érte?

Szabó Imre

Tegnap vette kezdetét az európai sajtó képviselőinek nemzetközi értekezlete

Páris, február 26. A francia fővárosban tegnap vette kezdetét a francia, belga, holland, olasz, svájci, magyar, finn, osztrák, lengyel és jugoszláv újságírók nemzetközi sajtó-értekezlete, amely az európai nemzetközi pacifizmus szempontjából óriási jelentőségű, mert az értekezletnek az a célja, hogy az európai megértés előmozdítását szolgáló külön sajtóbizottságot létesítsen.

Nagy botrány a horvát tartományi tanács első ülésén

Radics István tetteleg inzultálta a föderalista párt vezérét

Zágráb, február 26. Tegnap nyitották meg a zágrábi tartományi tanács első ülését, óriási érdeklődés közepette. Azonban már az első ülés nagy botrányba fulladt, úgy, hogy a gyűlést nem lehetett programszerűen lefolytatni.

A botrányra dr. Hanek képviselőnek, a horvát föderalista párt vezetőjének fölszólalása adott okot. A pártvezér deklarációt olvasott föl, amelyben a föderalisták tiltakoznak az ellen, hogy horvát területeket megyékbe egyesítsenek és követelik az országos alkotmányok föderalistikus szellemben való megváltoztatását.

Azonban csak néhány percig olvashattak,

mert az elnök megvonta tőle a szót, ami a teremben nagy lármát és izgalmat keltett. Dr. Hanek a tilalom ellenére is folytatni akarta a deklarációt, mire Radics István és párthívei a föderalistikus képviselőre támadtak. Radics nekiment dr. Haneknek kitépte kezéből a kéziratot, a földre dobta, azután gallérjánál fogva megragadta őt és ki akarta tuszkolni a teremből. Végül helyreállott a rend. Az elnök dr. Haneket a délelőtti ülés tartamára kizárta, de azért a botrányok folytatódtak, mert a zágrábi főispán beszéde alatti többség és az ellenzék között heves összeütközésre került a sor.

Kéthavi fogházra és lefokozásra ítélték egy nagyváradi kapitányt

(Cluj-Kolozsvár, február 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Még tegnapelőtt kezdte meg a kolozsvári hatodik hadtest hadbírósa Stefanin Joan 86-ik ezredbeli kapitány bűnperének tárgyalását, akit a katonai ügyész megvesztegetéssel és hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolt meg.

A vádirat szerint a kapitány két évvel ezelőtt magához hívatta Braun Mór közkatonát, aki civilben szücsmeister és megkérdezte tőle, tudna-e neki eszerzett vaddisznóbőrt szerezni. Braun Mór igenlő válaszára kétnapi szabadságot kapott, hogy a bört Marosvásárhelyen megszerezze. Braun 2500 lejellel megvásárolta a bőrt s átadta a kapitányának. Később báránybőröket kért Stefanin katonájától, de Braun nem tudott kívánságának eleget tenni, de félve felettesétől, felakasztotta magát. A katonák idejében észrevették és levágták a kötélről.

Az ezredparancsnok vállatára fogta Braunt, aki elmesélte a vaddisznóbőr történetét. A kapitány ellen megindult vizsgálat során kiderült, hogy

Gelber Dezső nagyváradi katonától egy márvány farkas-szobrot fogadott el ajándékba, Verbó Sándor marosludasi mechanikus apjától pedig két-három ezer lejes összeget fogadott el, hogy a katonakodó fia édesapja esélyegánitúrája mellett dolgozhasson nyári időben. Egyikben Verbó apja nyolcezer lejes borítékot csuszított a kapitány írómappája alá. A meginduló vizsgálat ideje alatt Stefanin kapitány Marosludásra utazott s nyugta ellenében visszaadta a pénzt Verbónak. A nyugta azonban vesztére jogszerűt bizonyítékot képezett a további vizsgálathoz.

Azzal is megvádolták, hogy a kapitány századjából többizben szabadságot katonákat, akik hónapokig dolgoztak feleségre regáti földbirtokán. A két napig tartó tárgyalás során Homoriceanu nyugalmazott ezredes, a leghíresebb katonai jogász védte a kapitányt. Miután több tanu terhelően vallott, a hadbírósg hat havi fogházra, négyezer lej pénzbüntetésre és lefokozásra ítélt Stefanin kapitányt. A védők feleltettek.

PUDRA AMBRÉE MOREL

„Kiváló minőségű, finomságú és illatú mindenül kedvelik. Fialalossá udve tesz a bőrt. Egyszer használat után nélkülözhetelenné válik az Ambree crem, puder es egyéb Morel készítmények használata a legjobb hasonló gyártmányokkal.”

A szeg az Erger

(Szeged, február 26.) Klebelsberg Kur, aki mindezeidig védelem apostola, professzor ügye, ter intranzigesen ket érlet meg s hajnalban Szeged az egyetemi épít döntöttek. A mat szolgáltatott csoportjának arr káljon, amelyh lágában voltak tetés, amelyet m dapestrol rendel tuszminiszter és

A kultuszmi nali órákat a töltötte, reggel udvaron a város Aigner Károly ter polgármester letében Tóth Ká temi tanácsal. belül hatvan fő Turul bajtárisi Tulajdonképen a rancsot kapott, udvaron a kul éppen ezért nag szolításnak csak eleget.

Amikor a m ből, az egyetem az éljenzésre, a gyenge visszhan éljen fogadta a temiek sora előtt váltott.

Csodálatoské kellett különse kisérétével Glat lakására hajtatot hallgatók négye tem központi utcai járókelők az Erger-Berger leg változtatott

„Erger Minden Akár Mester

Amikor az e központi épülete részletet kétszer ban felállottak rágyújtottak a amelyet felváltv Az egyetem el parancsnoka, eg szolította az ifj énekést. Ugyan Bartók György filozófiai tanszé

A professzor gedtek is felszó az egyetemre, kiderült, a hat mintegy negye a többi a femi

Klebelsberg szerzett tudomá dr. főispán re ugyanis szintén a tüntetésről. aziránt, hogy elejt vétekk. adott a miniszt lárda este 9 ór elé, hogy a kul

A szegedi egyetemi ifjuság egy csoportja az Erger-Bergerrel fogadta Klebelsberg kultuszminisztert

A tüntetés éle Ádám professzor ellen irányult

(Szeged, február 26. Uj Kelet tudósítójától.) Klebelsberg Kunó magyar kultuszminisztert, aki mindeztideig a magyar kormányban a fajvédelem apostola volt, elérte végzete. Az Ádám professzor ügye, mely mellett a kultuszminiszter intranzigensen kitartott, keserű gyümölcsöt érlelt meg számára. A miniszter péntek hajnalban Szegedre érkezett, hogy részt vegyen az egyetemi építési bizottság ülésén, amelyen a klinikák építésére beadott pályázatok fölött döntöttek. A miniszter szegedi látogatása alkalmas szolgálatot az egyetemi ifjuság egyik csoportjának arra, hogy olyan tüntetést produkáljon, amelyhez hasonlókat a kurzus-idők világában voltak napirenden. Csakhogy ez a tüntetés, amelyet minden valószínűség szerint Budapestre rendelték meg és rendeztek, a kultuszminiszter és Ádám professzor ellen irányult.

A kultuszminiszter üdvözlésére, aki a hajnali órákat a személyvonat szalonkocsijában töltötte, reggel 9 órakor megjelent a pályaudvaron a város hatóságainak képviselőiben Aigner Károly dr. főispán és Somogyi Szilveszter polgármester, továbbá az egyetem képviselőiben Tóth Károly dr. ezidei rektor az egyetemi tanácsal. Megjelent ezenkívül egy körülbelül hatvan főből álló diáksapkás csoport, a Turul bajtársi szervezet kivényelt osztaga. Tulajdonképpen az egész egyetemi diákság parancsot kapott, hogy jelenjen meg a pályaudvaron a kultuszminiszter fogadtatásánál s éppen ezért nagy feltűnést keltett, hogy a felszólításnak csak ez a hatvanfőnyi csoport tett eleget.

Elmarad az „éljen“, de felhangzik az Erger-Berger

Amikor a miniszter kiszállt a szalonkocsiból, az egyetemi hallgatók vezetője jelt adott az éljenzésre, a jelnek azonban csak nagyon gyenge visszhangja támadt. Alig egy-két halk éljen fogadta a minisztert, aki ellépett az egyetemiek sora előtt és vezetőjükkel néhány szót váltott.

Csodálatosképpen ez a passzív tüntetés nem keltett különösebb feltűnést. A miniszter ezután kíséretével Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök lakására hajtatott, ahol megszállt. Az egyetemi hallgatók négyes sorokban bevonultak az egyetem központi épülete elé s az egész uton az utcai járókelők legnagyobb mebotránkozására az Erger-Bergernek énekelték, a következő, némileg változtatott szöveggel:

„Erger-Berger-Schossberger,
Minden zsidó Klebelsberger,
Akár Ádám, akár más,
Mestersége a csalás.“

Amikor az egyetemi hallgatók az egyetem központi épülete elé értek, az ottlévő kis parkrészt kétszer körüljárták, majd négyes sorokban felállottak az épület bejárata elé s újból rágyújtottak a hirhedt Erger-Berger nótára, amelyet felváltva fütyültek, majd énekeltek. Az egyetem elé kivényelt rendőrkészültség parancsnoka, egy fiatal rendőrfogalmazó, felszólította az ifjuságot, hogy szüntesse be az éneklést. Ugyanekkor érkezett az egyetem elé Bartók György dr., aki a szegedi egyetem filozófiai tanszékét tölti be.

Rendőri készültség a miniszter védelmére

A professzor leintette az ifjakat, akik engedtek is felszólításának és részben bementek az egyetemre, részben pedig eltávoztak. Mint kiderült, a hatvan főből álló csoportból csak mintegy negyvenen voltak egyetemi hallgatók, a többi a fémipari iskola növendéke.

Klebelsberg Kunó gróf csak az esti órákban szerzett tudomást a tüntetésről Aigner Károly dr. főispán referátuma alapján. A főispán ugyanis szintén csak estefelé kapott jelentést a tüntetésről. Aigner dr. azonnal intézkedett aziránt, hogy esetleges újabb tüntetéseknek eleje vétesse. Aigner Károly dr. este vacsorát adott a miniszter tiszteletére és a városi dalárda este 9 órakor felvonult a főispán lakása elé, hogy a kultuszminiszternek szerenádát ad-

jon. Miután tartani lehetett attól, hogy a tüntetők a szerenádot meg fogják zavarni, megfelelő rendőri készültség vonult fel, a várt tüntetés azonban elmaradt.

Egy újságíró a botrányval kapcsolatban kér-

dést intézett a szegedi egyetem rektorához, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— A tüntetésről, melyet különben jelentéktelennek tartok, csak a késő esti órákban értesültem. Nem tudom, hogy mi volt a tulajdonképpeni indító oka az egésznek, de úgy vélem, hogy a tüntetés nem annyira a kultuszminiszter, mint inkább Ádám professzor ellen irányult. A vizsgálatot meg fogom indítani az ügyben és hogyha megállapítás nyer, hogy terhel valakit felelősség a tüntetés miatt, úgy azt, vagy azokat az egyetemi tanács felelősségre fogja vonni.

Az egész kínai hajóhad a kantoniakhoz pártolt

Anglia hálás Olaszországnak a közös védelméért. Sanghaj csak csoda mentheti meg

London, február 26. A kínai események drámai sodrában tegnap egy újabb szenzációs fordulat történt. A londoni lapok, de különösen a „Daily Express“ értesülései szerint, az eddig a kantoniakkal szembenálló kínai hajóhad teljes egészében átpártolt a kantoniakhoz. Ezzel egyidejűleg a déliek hadserege megszállotta a Sanghajtól 20 mérföldnyire eső Sungjangot.

London, február 26. A Sanghajt védő csapatoknak Sungjang mellett, amely 30 kilométerre fekszik Sanghajtól, sikerült magukat elszáncolni. Sungiangban az ágyudörgés állandóan hallható. A sanghaji angol és olasz katonaság, úgy a városban, mint a városon kívül, lövészárkokat és barrikádokat épít, közös vezetés mellett a város védelmére. Hírlik, hogy szükség esetén az összes hadműveleteket egy közös angol-olasz vezérkar fogja irányítani.

London, február 26. A Sanghaj védelmét előkészítő angol-olasz csapatmozdulatok kapcsán az angol sajtó örömmel üdvözlöi az angol-olasz együttműködést. A „Daily Telegraph“ Sanghaj közös katonai védelmében a legmesszebbmenő erkölcsi szolidaritást látja Olaszország részéről, amelyről Anglia nem fog egyhamar megfélekezni. De az angol sajtó ennek ellenére kénytelen megállapítani, hogy Sanghaj elesét most már csupán Csang-Csuang-Csang tábornok santonji csapatai akadályozhatják meg, feltéve, ha egyáltalán hajlandók harcra bocsátkozni. A tábornok csapataiból, mintegy nyolcezer katona átvonult Sanghajon és a csapatok átvonulás közben fosztogatni kezdtek, amiből arra lehet következtetni, hogy Csang-Csuang-Csang csapatai egyáltalán nem gondolnak komolyan a város védelmére.

A budapesti Vági-párt tüntetni akart a sanghaji általános sztrájk mellett

Budapest, február 26. A magyar rendőrség tudomására jutott, hogy a Vági-párti kommunisták, moszkvai utasításra a Sanghajban proklamált általános sztrájk mellett tüntetést akartak rendezni a népjóléti minisztérium, majd a parlament előtt.

A budapesti rendőrség bizalmas feljelentésekre még tegnap házkutatást tartott a párt Hernád-utcai helyiségében, amelynek eredményeképpen rópecédulák tömegét foglalta le a rendőrség, melyek lázító tartalmuak voltak. Ezenfelül egy csomó kompromittáló iratot is találtak. A rendőrség három ott talált párttagot letartó-

tatt, akik részletesen megvallották a készülő felvonulás előkészületeit. A rendőrség a terhelő vallomások alapján ma hajnalban letartóztatta Vági Istvánt, a párt vezérét és hat társát, egyben elrendelte az erős rendőri készültséget a főváros területén. A rendőrség a lefoglalt iratokból megállapította, hogy Vágiék Moszkvából kapták utasításaikat. A Vági-párt rakatárain több mint 100 ezer lázító tartalmu rópecédulát találtak, amelyeknek magyartalan kifejezéseiből kitűnik, hogy azokat külföldről csempészték be az országba.

Szenzációs gyógyszert fedeztek fel gennyes megbetegedések ellen

Besredka professzor találmánya az »antivirus«, fájdalmat csillapít és meglepő eredménnyel gyógyít

(Bécs, február 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bécsi mikrobiológiai társulat tegnapi ülésén dr. Lehndorff a szeroterápiái intézet vezetője egy új gyógyszert mutatott be, amelynek nagy jelentősége lesz különösen a gennykezéssel főlépő betegségek gyógyítása körül. Az »antivirus« — ez a gyógyszer neve — baktériumkulturákból állítja elő, a lehető legegyszerűbb eljárással. Dr. Lehndorff előadta, hogy az antivirus boro-gatások, tampónozások és esipesz-kezelések formájában pompásan bevált, különösen gennyes fertőzések, vagy gyuladások esetén. Lehndorff dr. közölte, hogy a gyógyszer főltalálója Besredka professzor, aki az antivirus operációs műszerek és edények fertőtlenítésére használta.

Legnagyobb jelentősége van a gyógyszernek különösen mint fájdalomcsillapítónak. Antivirussal átitatott borogatások percek alatt megszüntetik a fájdalmat. Az új szer gyógyhatását azonban még nem ismerik. Néhány bécsi klinikán a kísérletek kitünően beváltak. Az Eiselsberg-klinikán ötvenkét esetben (furunkulusok és tályogok esetében) az antivirussal való kezelés első perceiben megszűnt a fájdalom, a gyógyulás pedig néhány nap alatt bekövetkezett.

Nobl professzor bőrgyógyászati osztályán huszonöt pácienszt kezeltek antivirussal teljes siker mellett. Dr. Schlein, az egyetem fogászati klinikájának egyik tanársegéde jelentette, hogy az antivirus módszert a száj nyakhártya-

jának és a foghús-megbetegedéseknek eseteiben alkalmazták előnyös eredményekkel. Dr. Gerlach az antivirus kezelést kipróbálta az állatgyógyászatban. Egyetlen esetben sem mondott az új szer csődöt. Állatok száj és köröm megbetegedéseinek is jó hasznát vették az antivirussal. Az előadó a gyógyszer megvitatása során kijelentette, hogy az antivirussal most kísérletek folynak tuberkulózisok gyógyítása körül is.

— Budapestben megszűnt az influenza-járvány. Budapestről jelentik: A fővárosi tisztiorvos jelentése szerint Budapestben az influenza-járvány teljesen megszűnt. A jövő héttől kezdve már nem is adnak ki hetijelentéseket a járvánnyal kapcsolatban.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadság, levertség, félelemérzések eseteinél a természetes „Ferenc József“ keserűvíz kitünő háziszser, amely az emésztőszervek legtöbb részéből eredő zavarokat gyorsan megszünteti és visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József-víz öreg embereknek is enyhén, kellemesen és megbízhatóan hat. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

zlete

Alga, holland, ó-értekezlet, az értekezletet létesítsen.

inács

zót, ami a te- keltett. Dr. atni akarta a és párthívei a dtak. Radics te kezéből a in gallériájánál ruzskolni a te- Az elnök dr. ra kizárta, de mert a zágrábi s az ellenzék t a sor.

ltek

egy márvány Verbó Sándor lig két-három- gy a katonás- mellett dolgoz- ó apja nyole- kapitány író- at ideje alatt zott s nyugta ak. A nyugta ékot képezett a

apitány század- kat, akik hó- földbirtokán. A Homoriceanu katonai jogász anu terhelően ra, négyezer lej Stefanin kapi-

Grozavescu gyászünnepély a Román Operában

(Cluj-Kolozsvár, február 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári Román Opera színpadát tegnap este fekete drapériával vonták be. A színpad közepén hatalmas gyertyák lángnyelvei között Grozavescu Traian fényképe. A színpadon fekete zongora. A kolozsvári Román Opera fájdalmas ünnepséggel búcsúzik a tragikus végű Grozavescu Traiantól. A drapériák komor fekete színe, a gyertyák kísérteties világítása a gyász komor, nyomott hangulatát hintik el a nézőtérre. A közönség: feketebe öltözött gyászoló sereg.

Dr. Sebastian Bornemisa, a Román Ujságírószervezet nevében búcsúztatja elsőnek a tragikus végű tenoristát. Utána Bretán Miklós, az Opera főrendezője lép a színpadra. Belső megindultságtól remegve, pátoszos szavakkal emlékezik meg Grozavescuról.

— Eljöttünk, — mondja — hogy a megkövült fájdalmat ünnepezzük. Cavarodossi alatomos golyótól találya elbukott és a kétségbeesett jajkiáltások: Mario! Mario! Többé meg nem szólalhatnak az örök némaságra kiátkozott, tünémenyes hangot, amely erről a színpadról indult el, hogy meghódítsa a világot...
Bena a Zenekonzervatórium nevében beszél.

Azután felvonulnak Grozavescu partnerei: Aca de Barbu asszony, Nestorescu asszony, Crisan professzor, Grozavescu első énektanára, Lévy Ilonka.

A kollégák ének számai után elsötétül a színpad.

A következő szám: „Ami még megmaradt Grozavescuból”. A komor sötétben egy gramofon viaszlemezen még egyszer felzendült a ki-mondhatatlanul meleg, bársonyos, szárnyaló tenor, amely csak oly tragikusan rövid ideig csillogtathatta fényét. Don José érzelmeiktől túlfűtött „Virágáriája”, Canio tragikus „Ridi Baiazzok”-ja, Mantua hercegnék nagy áriája, a gondtalan és frivol „La donna e mobile”, amelyet Grozavescu annyi félelmes sejtéssel telve, szorongó szívvel énekelt el utoljára Bécsben, a tragédia előestéjén... Es végül Cavarodossi híres haláláriája: „Und ich liebte noch nie so sehr das Leben...”

Az opera kórusának fájdalmas „Mi is az élet”-je után az orchester Beethoven Eroica-gyászindulóját játsza. A kétségbeesetten zúgó fuvók és halkfájdalmu hegedűk bus szimfóniáját játsza.

A kormány koncepciója szerint csak 15 év alatt lehet a lejt stabilizálni

Egyes felfogások szerint a német kölcsön évekre meg fogja bénítani a belföldi fémipart és lehetetlenné teszi újabb külföldi kölcsönök felvételét

(Cluj-Kolozsvár, február 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Azt, ami a praktikus élet forogtatásában vértük vesztett gazdasági tényezők már évek óta sürgetnek, végre hivatalos helyen is komolyan kezdik venni. A kormány és a Banca Nationala egymástán ad kifejezést azon meggyőződésének, hogy a lejt stabilizálni kell. Bizonytalan konturokban a kormányt meg is van már a koncepciója ebben a kérdésben. Minthogy az ország gazdasági életét a lej szokásos zuhanása és jelenlegi rohamos emelkedése egyaránt súlyos megrázkódtatásokkal fenyegeti, nyilvánvaló, hogy ezeket a katasztrófális hatású valutafluktuációkat meg kell szüntetnie. Kérdés azonban, hogy a kormány által tervbe vett intézkedések valóban meghozzák-e majd a nyugodt többszemélyes lehetőségeket és az ország fellendülését.

A kormány stabilizációs programjának eddig kiszivárgott részletei egyáltalán nem keltettek megnyugvást gazdasági körökben.

A lej stabilizációját ugyanis a kormány úgy képzei el, hogy a jegybank nagyszámú devizákat fog összevásárolni az állam számlájára és ezekkel a külföldi devizákkal fogják ellensúlyozni a lejspekulációt. Csahogy ezzel a módszerrel a stabilizációs programot legfeljebb tizenöt éven belül lehet csak megvalósítani, mint ahogy a liberális koncepció által alapul vett rovalorizáció is hosszú folyamat eredménye lehet csupán. Azonkívül pedig ezt a módszert a kormány minden évben igénybevette, amikor baj volt a lejjel és minden egyes alkalommal stabilizációról beszélt, a végén azonban az egész tranzakció jelentéktelen valutaspekulációvá zsugorodott össze, amelyből senkinek nem volt haszna, legkevésbé a lejnek, amely ma is a legszűkebb valutája a nemzetközi piacnak.

Különös véletlen, hogy a kormány stabilizációs kijelentései ugyanazon a napon jutottak el a közvéleménybe, amelyen Poincaré nyilatkozata is napvilágot látott a világsajtóban, a francia frank stabilizálásáról. Ez az összetalálkozás megnyilvánul a kormány programjában is, amely szerint a lejt francia mintára előbb ténylegesen stabil árfolyamra akarják hozni és csak később fogják törvényes alapon meghatározni azt az arányt, amely mellett a lejnek állandó értéke legyen. A francia frank példájára való stabilizálás azonban nálunk csak úgy lehetséges, ha — mint Franciaország tette —

a kormány külön számlára speciális bankjegykibocsátási alapot létesít, amely kizárólag devizavásárlásra fordítható.

Ez az alap azonban teljesen független a meghatározott bankjegykontingenstől, vagyis a jelenlegi bankjegyforgalomtól eltekintve, a kormány újabb emissziót csakis kellő devizafedezet mellett határozhat el, illetve a vásárolt devizák értékének megfelelően új bankjegyeket kell, hogy kibocsásson. Ezen intézkedés nélkül komoly stabilizációról szó sem lehet.

Viszont ezt az alapot nem csupán akkor kell gyarapítani, amikor az államnak diszponibilis tőkéje van a Banca Nationalánál, hanem amikor kínálat van devizákban. Az ennek az alapnak a terhére történő speciális bankjegykibocsátás semmiféle rizikóval nem jár a jegybankra, mert ha a lej netalán eső tendenciát mutat, a jegyintézet piacra dobja devizakészleteit és ezzel fenn tudja tartani a lej árfolyamát. Ha pedig a lej ismét emelkedik, ugyanezzel az operációval meg lehet tartani a lej szilárd tendenciáját. Ugyanezért pedig az ország megnyitja kapuit a külföldi hitel számára, amelyből devizákat vásárol és ezzel egyfelől

növeli aranyfedezetű lejkészletét, másfelől a belföldi hitelszükséglet bővebb alimentálásával újabb lendületet ad az ország gazdasági életének.

Az így megerősödött gazdasági élet viszont maga lesz a lej stabilizálásának egyik hatalmas biztosítéka, amelynek segítségével a jegybank aránylag rövid idő alatt megszerzi azt az aranykészletet, amellyel a törvényes stabilizációra át lehet térni, anélkül, hogy erre a célra külföldi kölcsönt kellene felvennie.

A külföldi kölcsön egyébként is nehezen akar tető alá kerülni, bár Romániának valóban szüksége van idegen tőkére a vasutak, az utak, a kikötők, a telefonvonalak és táviróhálózat rendbehozatalára. Csahogy egyes gazdasági körök szerint a tervbe vett német kölcsön, amennyire az ügy jelenlegi stádiumából azt meg lehet ítélni, ha nem is hátrányos, de nem túlságosan előnyös Romániára nézve. Különösen fémipari körök sokalják, hogy a kétszázmillió aranymárkából száthatvanmillióért az állam különböző megrendeléseket tesz a német nagyiparnál.

Ez a 8 milliárd lej értékű megrendelés messze túlhaladja az ország szükségleteit a közeli évek egész sorára,

vagyis ebben az esetben a belföldi fémipar éveken át nem lesz foglalkoztatva állami munkákkal. Következik tehát majd egy hosszulejratu munkanélküliség a maga súlyos gazdasági és társadalmi következményeivel. A készpénzben folyósítandó negyvenmillió viszont arra

sem elég, hogy a 160 millióért szállított anyagokat montálni és üzembe lehessen helyezni. Erre tehát majd újabb kölcsön lesz szükséges.

Az államvasutak ujjáépítéséhez 25 milliárd lej szükséges.

Vannak, akik azt hiszik, hogy ezt a kölcsönt külföldön azzal a feltétellel is meg lehetne szerezni, hogy az állam csak 5—6 milliárd lej értékű anyagot vásárolna le belőle. De ha most megkötjük Németországgal a 200 millió márkás kölcsönt és ennek ellenében évekre lekötjük teljes anyagmegrendelésünket a német nagyiparnak, eleve elvágjuk az utját annak, hogy a vasutak ujjáépítéséhez szükséges 25 milliárd lej többi részét más országban meg tudjuk szerezni, minthogy az újabb kölcsönnyújtóktól nem lesz szükség anyagszállításra, viszont enélkül ma nem lehet kölcsönt szerezni.

Igaz, hogy az öt és félszázalékos kamatláb igen előnyösnek látszik, a jelenleg általános 8,5 százalékos kamatlábbal szemben, de

ki tudja garantálni, hogy egy-két évvel később nem lesz-e még olcsóbb a pénzpiacon a kamatláb és akkor Románia 5 és félszázalék mellett sokkal kedvezőbb kölcsönöket tud majd szerezni.

Azonkívül pedig arra is el kell készülnünk, hogy a német ipar, amely a romániai szállítókra állami monopóliumot kapott, sokkal drágábban fogja kalkulálni az árakat, mintha szabadversenyben történnének ezek a szállítások. Végeredményben tehát a német kölcsön, amely nem számol az ország teljes ujjáépítésének programjával, hanem annak csak egyik ágára szorítkozna, igen könnyen káros lehet erre a programra. A nyilvánosságra került feltételek mellett a német kölcsön felvétele sem opportunusnak, sem időszertűnek nem látszik.

— Városrendészeti célokra kisajátítottak egy bukaresti nagy ingatlant. Bukarestből jelentik: Az ilfovi törvényszék hosszas tanácskozás után hozzájárult a bukaresti városi tanács kéréséhez és felhatalmazta Niculescu Oscar volt semmitöseki elnök Bratianu-téren fekvő ingatlanának kisajátítására. A törvényszéknek ezzel a határozatával hosszú évek óta folytatott eljárás nyert befejezést. Az ingatlant a Bratianu-bulevard rendezése végett kívánja a főváros birtokba venni.

Az öregség terhét és nyomasztó kiserőtüneteit: az érelmeszesedést, rheumát, emésztési zavarokat és hólyagbántalmakat eltüntetik a használatban a kellemes és kiváló gyógyhatású Dr. Páter-féle teák.

Dr. Páter-féle

**Arterioszklerózis elleni tea
Köszvény és rheuma elleni tea
Gyomor-tea
Vese- és hólyagbajok elleni tea**

A Dr. Páter-féle gyógyteák minden gyógyszer-tárban és drogériában kaphatók. Postai szétküldés utánvétel mellett a „Csillag” gyógyszerstár (Brassó, Hosszu-utca 14) központi raktára által. Dr. Páter tanár új gyógyteáiról szóló tájékoztató füzet díjtalan beküldés az „AMPHORA” Rézvénytársaságtól, Brassó.

HUSZAD

PÁRIS SZIMBÓL

idő óta minden este a város fölött: a ré-automobilgyáros viláki. A háromszáz minden oldala gigás egyre változó színe Ez a ragyogó kápráz körzetben látható. kailag, hanem elek a századnak. A hat éző, világító mező ezer lámpa ég. S 25 és 600 gyertya lámpákhoz felhasznál ezer méter s így 25 ezer kilogram. csolása által kialak és huszonöt méter. sok, illetve lámpák csolása által a le figurákat sugárzan S mindezt órán kigyuladt vasszökök ban, szinte felérve az éjszakába, hogy látja...

Ivan Goll, egy közvetlen a háború himnikus eposzt i hasonlóan vitatott. „A szélben az Eiff lágyan.” — Hát reklámmal berakéta... Igy lesz a hasonlóan — val

FORD, AZ AM a vertikálisan konykítója és szociálpogebben megírta, de meg, *Eletem és m* cím!) Ebben a kö kező áll a művés kapcsolatban:

„Szokás szerint alkotó tevékenység zük, melyeket a fenyterembe meglyeken kiállítunk, összegyűlnek, hog egymás kulturáját

Aki azonban legyen bátorsága magasabb törvény a forma, a szín t az egyéniség urall Olyan művészi művészetet ipari ipari methodusok Olyan emberek, a litikai, szociális, egészséges, képz Az alkotó tehetszük területet sz használtuk fel. O munkaterveket ál hogy mi jó és m

Ez nemcsak beszéde, hanem van szó a valóság csol a mai valóság szükség...

EGY BRESZ következőket mo diszítés előzéken Színházdiszletek kán tesznek külöplasztikus tárgya benső tér részlet színes kép legyen A kirakat reklámbenyomulással ermen... A tartó olyan hiba a reltik szalon a gép A reklám „me hason. Csak ekk S ezek a sorlet, hanem leszüerősen kialakult

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap
5687. I. Adar 25.
1927. február 27.
Hétfő
5687. I. Adar 26.
1927. február 28

Útban a harmónia felé

Minden bizonnyal szép és jó a világ,
csak a mi szemünk betegek.
De vannak varázsló tekintetek,
melyeknek fókuszja szívünkben él.
Engedjük szívünket szemek sugarába
és gyógyító pillantással nézzük majd a világot.
Mely színekkel festi meg a világot.
Kicséréljük ki szemünk beteg tekintetét
és vele kicséréljük a világot.
A tavaszi rügyek várják a pillantásunk.
Mely igaz színeikben megmutatkoznak.
Mely mezők liliomai álmodnak a hó alatt,
Mely pillantásunk szerelmesen csokolja majd őket.

Minden bizonnyal szép és jó a világ,
csak a szemünket kell kicsérélnünk.
Mely minden: harmónia legyen.
Mely csak a szívünket kell a szemünkbe lopni
és a világ jó és az élet — igaz leszen.

Salamon László

— **Sziciliában fog üdülni a király.** Bukarestből jelentik: Prezan tábornokot ma kihallgatáson fogadta Hohenzollern Vilmos herceg, a király öccsére. Öfélése egészségi állapotával kapcsolatban a „Cuvantul“ azt írja, hogy amennyiben az uralkodó egészségi állapota megengedi, úgy Palermóba fog utazni üdülni a királynéval együtt. Egyelőre még nem történt végleges elhatározás ebben a tekintetben.

— **Súlyos visszaélések miatt letartóztatták a szófiai rendőrigazgatót.** Szófiából jelentik: Tegnappal tárgyalta az itteni törvényszék a „Posledna Posta“ című hétfői újság sajtóperét. Az elzárt lap néhány hét előtt egyik cikkében leleplezte Kovacséw rendőrfőnököt, aki a cikkíró szerint jogtalanul szerzett az állam költségére butorokat és szolgálati célokra kapott automobilját magánturákra használja, sőt azt időnként bérbe is adja. A tárgyalás a késő esti órákig elnyúlt. A bíróság elrendelte a legsúlyosabbkorú bizonyítást. Amikor a cikkíró megdöbbentető bizonyításokkal igazolta állításait, az államügyész, aki hivatalból emelt vádat az újság ellen, visszalépett. A bíróság az újságíróat felmentette, mire a belügyminiszter nyomban fölfüggesztette a rendőrigazgatót és ellene megindította a büntető eljárást.

— **Tűz egy kolozsvári festékraktárban.** Ma, szombaton este fél 9 órakor a Kossuth Bajos-utca 12. szám alatti háznak a Brassai-utca felé néző hátsó épületében kigyuladt Segesváry asztalosmester festékraktára. A tűz a raktárban felhalmozott gyúlékony anyagokból származhatott és lángragyújtotta a rozoga épület padlását és tetőzetét. A raktár melletti helyiségben levő asztalosműhely szintén kigyuladt. A tűzoltóság csak a tűz kiütése után egy félórával vonult ki, mert mint azt lapunk híradás helyén jelentettük, a kolozsvári tűzoltóság ma ünnepi parancsnokának negyvenéves működési jubileumát és az ünnepségek közepette senki sem gondolt tüzesetre. A tűzoltóságnak rövid idő alatt sikerült a tüzet lokalizálni. A kár meghaladja a százezer lejt.

* **1927. évi tagfelvétel a Cluj-i Chevrakadisch Szent Egyletbe** március hó 1—12-ig közzárólag. Jelentkezések személyesen, vagy levélben az irodában Cal. Rogele Ferdinand 54. Chevrakadó „Szude“ vasárnap, március 13-án.

Egy tordai kereskedőt és egy chemnitzzi gyárost is inzultáltak a jasi vasuti verekedők

(Cluj-Kolozsvár, február 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A csernovitzi merénylő Totu diákok az esküdtek felmentő verdiktje után — mint már jelentettük — a Kimpolungban összegyűlt mintegy 400 diák diadalmenetben kísérté vissza Jasiba. Míg Kimpolungban a hatóságok óvintézkedései következtében nem került rendezésre sor, a per tárgyalásáról hazautazó diákok a vonaton tartózkodó zsidó utasokat a Jasiig vezető úton véresre verték.

A Totu felmentése fölött kissé különös formában kifejtett öröm egyik áldozata lett Ausländer Herman tordai kereskedő is, aki éppen üzleti útján volt Bukovinában. Ausländer egy chemnitzzi gyárossal utazott egy fülkében. Váratlanul felszakították a fülke ajtaját és két

gummibotokkal felszerelt fiatalember nyomult be a fülkébe.

— Milyen vallású? — fordultak bizalmatlanul a kereskedőhöz.

— Zsidó.

— Jidan?!

A két fiatalember kiunt a folyósóra, mire 6—8 ugyancsak botokkal felszerelt fiatalember tódult be a fülkébe, akik nekiestek Ausländernek és botokkal agyba-főbeverték. A chemnitzzi gyáros is kapott németeshangzásu neve miatt néhány botot, közben azonban meghúzták a vészféket, a vonat megállt és a gyáros az ablakon keresztül menekült a további inzultások elől.

Százezer lej értékű katonai felszerelést lopott el egy őrmester

(Cluj-Kolozsvár, február 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári rendőrség a véletlen segítségével nagyszabású visszaéléseknek jött nyomára. Tegnappal este a Széchenyi-téren a rendőrség egyik detektívje feltűnt egy édességeket áruló török, aki új katonai felszerelési tárgyakkal telt csomagokat cipelt magával. A detektív igazolásra szólította fel a törököt, aki azonban a katonai tárgyak eredetére vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadott.

A detektív a központi rendőrségre kísérte a jámbor törökmézes, akiről kiderült, hogy Sechem Achmetnek hívják és a Strada Pietroasa 18. szám alatt lakik. Vallatára fogva, beismerte, hogy a katonai tárgyakat a kolozsvári tizenegyedik huszárezred egy őrmesterétől, Enachache Gheorghetól vásárolta, akitől már több ízben vett

ilyen dolgokat.

Az esetről azonnal értesítették a katonai hatóságokat. A hadbírósg Negulescu királyi ügyészt bízta meg a nyomozás folytatásával, akinek rendelkezésére Enachache Györgyöt le tartóztatták. Az őrmester, valamint a török lakásán tartott házkutatás során rengeteg katonai felszerelési tárgyat, szövetet, bakkanecskát, köpenyvet, műszaki felszerelési eszközöket találtak, amelyeknek értéke meghaladja a százezer lejt.

Az őrmester minden felvilágosítást megtagadott. A nyomozás most odairányul, hogy megállapítsák, mióta követte el Enachache a lopásokat és mennyire rug az ellopott tárgyak értéke.

emigráns olasz kommunistát. Az elhagyott környéken ismeretlen tettesek két revolverlövéllyel végeztek a szerencsétlen emberrel, akit reggel egy rendőrorjárat talált vérbefagyva. A rendőrség véleménye szerint politikai gyilkosságról van szó, mert Monti a párisi olasz kommunisták egyik közismert vezetője volt, aki már rég szálka volt a fasiszták szemében. Monti Párisba érkezése előtt Svájcban és Belgiumban emigrált és már akkor megkíséreltek ellene merényletet.

— **Meghalt a bodrogkereszturi caddik.** Budapestről jelentik: A napokban Bodrogkeresztúron meghalt Steiner Ábrahám, a bodrogkereszturi caddik negyvenhat éves korában. A fiatalon elhunyt caddik temetésére messze vidékről zarándokoltak a hívek ezrei. Özvegye és négy leánya gyászolják.

— **Bartha Gergely tüzoltóparancsnok negyven éves jubileuma.** A kolozsvári város-házán ma délelőtt ünnepelték meg Bartha Gergely tüzoltóparancsnok működésének negyvenéves jubileumát. Osztoda polgármester rövid beszéd keretében átnyújtotta a jubiléumának a román koronarend érmét, amellyel érdemei elismerésül az uralkodó kitüntette. Az ünnepség alatt a kolozsvári tüzoltóság defiliált a városháza előtt.

— **Budapestre szállították a Kereskedelmi Bank Kairóba szökött sikkasztóit.** Budapestről jelentik: A Kereskedelmi Bank Nova-részvényeinek sikkasztóit, Pekári Károlyt és Réti Sándort, akiket tudvalevőleg Kairóban fogtak el, szerdán szállították Budapestre és nyomban az ügyészség fogházába vitték őket. A két sikkasztó eddigi vallomásaiban egymásra akarja hárítani a bűnösséget.

— **Borzalmas vasúti szerencsétlenség Mexikóban.** Mexikóból jelentik: A tempilkó—monterrei vasútvonalon az expresszvonat lezuhant a töltésről, melynek következtében több vagon pozdorjává tört és kigyuladt. Az eddigi megállapítások szerint a katasztrófa következtében negyvenen meghaltak. A mentési munkálatok a megfelelő segéd-eszközök hiányában lassan haladnak előre, úgy, hogy a romok alatt még számos élő ember kiszenvedett. A vasúti katasztrófát állítólag banditák készítették elől.

STANIOLT

Nagyban is szállít Révész Béla papírkereskedése Marosvásárhely Kérjen ajánlatot

Védekezni akar a spanyolnátha ellen?

DIANA

sósorszes menthollal

biztosan segít

— **Március végére kommunista forradalmat sürgetett a bukaresti ifjúságok egyik csoportja.** Bukarestből jelentik: A katonai hatóságok az éjszaka folyamán letartóztattak hat fiatalembert és két leányt, a kommunista ifjúságok szövetségének tagjait. A hatóságok egyelőre a nyomozás érdekében nem adnak felvilágosítást a letartóztatás okáról, mert vidéken is egész esomó letartóztatás várható az elfogottaknál elkobzott iratok alapján. Többek között egy titkos nyomdát fedeztek fel, ahol kommunista röpiratok készültek, amelyek a forradalom kitörését sürgették március végére. A katonai ügyészség még tegnap letartóztatott több kommunistát, akik a rekruták között röpiratokat akartak szétosztani.

* **Órássegéd** precíz kis- és nagymunkás jó fizetéssel azonnali belépésre kerestetik Widder és Erdélyi ékszerésznél Targu-Mures. Csakis elsőrendű erőt akceptálhatunk.

— **Utcai harcok Bombayban.** Londonból jelentik: Bombayból érkezett jelentések szerint tegnap a mohamedánok és a buddhisták között újra véres verekedések kezdődtek. A harc egész nap folyt, végül is az időközben kirendelt rendőresapatok vetettek véget a verekedésnek. A rendőrségnek többször kellett fegyverét használnia. A golyók sok embert megöltek és megsebesítettek. A rend tegnap este teljesen helyreállt.

* **Ingyenes könyvelői tanfolyam.** Értesítjük a magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat, hogy ingyenes könyvelői tanfolyamot szerveztünk kezdők és haladók részére. Jelentkezni lehet minden nap az Alkalmazottak Szövetségénél, Str. Maloasa 6. (Metropol mögött.)

— **Meggyilkolták Párisban egy olasz kommunista emigránsvezért.** Párisból jelentik: Szerdára virradó éjszaka éjfél tájban a régi párisi várfalanknál meggyilkolták Piladesz Monti

KÖ

a faé

(Timisoara-Temes tudósítójától.) Hirt ad hogy a nagyobb rom a napokban érkezle ben, amelyen elhatá nek a bukaresti tözs érdekében. A faérték igen előnyös helyze kereskedelem szempó tás tekintetében is, volna, hogy rendes a mindenkori keresle ármegállapítás viszo irányadóul szolgálna. Erről a tervről r getést folytatni a B termelő-vállalat vez tözsdei jegyzésének fejtette, hogy em Erdély és a Bánát szabad tul nagy jele azért, mert ezek a bonyolították Bukar

Ellentétek a rom egyezmény körül.

napi számában a „V hogy a lengyel-romá fehnondották. Illeté los értesülés szerint. kalmazása tekintetél nézeteltérések, nagy a konvenció felmona hogy a differenciák

A kormány ara lomba hozni.

Bu mány elhatározta, Ferdinand király ara Banca Națională Londonba utazik, tárgyaljon az érme

Egységesítik a nyeket.

Bukarestből kamarák szövetsége munkásbiztosítási Mint ismeretes, a li egy ilyen javaslata. lett vennie a szemét nagy elégtelenség amely az összes tén szült el és hir szeri adók, mint a munk a parlament elé ker

Amerika gápo vezetni az európa

jelentik: Az amerika a parlament egy t meg, amely felhata gabonadumping be azonban üzenetet l

Egyesült Közgazd Leizálogbank rt. j

Devizák	Ko
Zürich	335
Newyork	17
London	84
Páris	67
Milano	77
Prága	51
Budapest	305
Belgrád	
Bukarest	
Varsó	
Bécs	236
Berlin	414

Száz lej árfolyan

Közgazdaság

Mit várhat Erdély a faértékek főzsdei jegyzéséről

A lej rapid emelkedése válságba sodorta a faipart

(Timișoara-Temesvár, február 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hirt adott már arról az Uj Kelet, hogy a nagyobb román faipari vállalatok vezetői a napokban értekezletre ültek össze Bukarestben, amelyen elhatározták, hogy akciót kezdenek a bukaresti tőzsdén való fapiac bevezetése érdekében. A faértékek tőzsdei jegyzése ugyanis igen előnyös helyzetet teremtene nemcsak a kereskedelmi szempontjából, hanem a fogyasztás tekintetében is, mert egyik legfőbb célja az volna, hogy rendes napiárakat állapítson meg, a mindenkori kereslet és kínálat alapján, amely ármegállapítás viszont az egész ország területén irányadóul szolgálna.

Erről a tervről ma alkalmunk volt beszélgetést folytatni a Bánát egyik legnagyobb fatermelő-vállalat vezetőjével, akik a faértékek tőzsdei jegyzésének tervével kapcsolatosan kifejtette, hogy ennek a tervnek, különösen Erdély és a Bánát faipara szempontjából nem szabad túl nagy jelentőséget tulajdonítani, főleg azért, mert ezek a piacok eladásait sohasem bonyolították Bukaresten keresztül és exportju-

kat mindenkor direkt bonyolították le a nyugati államokkal, sőt a belföldi elhelyezésnél is a regát csak kismértékben jöhetett tekintetbe e két országrész szempontjából.

A tőzsdei jegyzésnek tagadhatatlan előnye az lesz, hogy az irányárakat egységesen lehet majd figyelembe venni és így a kereskedelem állandóan tájékozva lehet a napiárakról, ami viszont nagymértékben fogja csökkenteni a mai egészségtelen versenyt is, amely néha egészen irreális alapon nyugszik.

A fapiac helyzete egyébként az utóbbi napok folyamán erősen rosszabbodott. Ennek oka egyfelől az, hogy az általában lanya tél miatt hatalmas készletek maradtak elhelyezetlenül, másfelől pedig a lej rapid emelkedése még az eddigi minimális exportlehetőséget is csökkentette. Ez a helyzet az árakban is kifejezésre jut. Az árak ugyanis mindenütt csökkenőben vannak, amit még súlyosbít, hogy az ugynevezett gyöngébb kezek minden áron szabadulni igyekeznek készleteiktől.

Ellentétek a román-lengyel kereskedelmi egyezmény körül. Bukarestből jelentik: Tegnap számában a „Viitorul” azt a hírt közli, hogy a lengyel-román kereskedelmi egyezményt felmondották. Illetékes helyen nyert felhívatásos értesítés szerint bizonyos vámklauzula alkalmazása tekintetében vannak ugyan némi nézeteltérések, nagyon túlzott dolog azonban a konvenció felmondásáról beszélni és remélik, hogy a differenciákat barátságos uton megoldják.

A kormány aranyérmeket tervez forgalomba hozni. Bukarestből jelentik: A kormány elhatározta, hogy aranyérmeket veret Ferdinánd király arképével. E célból Burileanu, a Banca Națională kormányzója, március elején Londonba utazik, hogy az angol pénzverdevel tárgyaljon az érme elkészítéséről.

Egységesítik a munkásbiztosítási törvényeket. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi kamarák szövetsége javaslatot dolgozott ki a munkásbiztosítási rendszerek egységesítéséről. Mint ismeretes, a liberális kormánynak is volt egy ilyen javaslata, amelyet azonban vissza kellett vennie a szenátustól, mert ipari körökben nagy elégtelenséget keltett. Az új javaslat, amely az összes tényezők meghallgatásával készült el és hírszerint megfelel ugy a munkaadók, mint a munkások érdekeinek, rövidesen a parlament elé kerül.

Amerika gabonadumpingot akart bevezetni az európai piac ellen. Newyorkból jelentik: Az amerikai gabonatrésztők nyomására a parlament egy törvényjavaslatot szavazott meg, amely felhatalmazza Amerikát termelőit gabonadumping beindítására. Coolidge elnök azonban üzenetet küldött ugy a szenátusnak,

mint a képviselőháznak, hogy az általuk jóváhagyott dumpingtörvénnyel szemben bejelenti vétőjogát. A javaslat ugyanis, amelyből így tehát nem lesz törvény, egy olyan alap létesítést mondja ki, amelynek segítségével a farmerek konkurenciáképes árakon adhatnák el a gabonájukat. Ennek a javaslatnak a törvényerőre való emelkedése óriási konsternációt idézett volna elő az európai országokban, mert az itteni agrárállamok, elsősorban pedig Románia és Magyarország az amerikai buzaajánlattal szemben nem tudtak volna boldogulni.

Villamosvilágítással szerelik fel vasutikocsikat. Az államvasutak vezérigazgatósága néhány igen esedékes reformot tervez az utazás kényelmesebbé tétele érdekében. Arról a tervről már megemlékeztünk, hogy a CFR. negyedosztályú rendes személyvonatokat akar rendelni, most pedig arról értesülünk, hogy még ebben az évben villamoslámpákkal fogják felszerelni az összes személyszállító vonatok első, második- és harmadosztályú vagonjait. Még egy újítást akar rövidesen bevezetni a CFR, amely elhatározta, hogy összes alkalmazottait kakin és tengerkékszínnel uniformissal fogja ellátni. Az erre vonatkozó rendelkezések is árlejtés alapján fognak megtörténni.

Semmilyen módosítás nem történik többé az új vámtarifán. Tegnap számában megírta az Uj Kelet, hogy Románia új importtarifája teljesen készen áll és előreláthatólag rövidesen a parlament elé kerül. Az utolsó pillanatban a fémipar képviselői memorandumot intéztek Manoilescu pénzügyi államtitkárhoz, akitől bizonyos vámtételek azonnali módosítását kérték. A fémiparosok ezt a kérésüket azzal indokol-

Tőzsde

A szokásos szombati üzletlenség mellett a piac szilárd volt.

Egyesült Közgazdasági és Lejzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 február 26 (Rador)								
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork	
		nyitás	zárlat							
Zürich	3350—3375	—	—	491 ¹ / ₄	3330	11011	13662	649 ³ / ₄	1923 ¹ / ₂	
Newyork	173—174	51987	51987	2555	173	57250	71025	3376 ¹ / ₂	—	
London	845—848	2522 ¹ / ₄	2522 ³ / ₇	12396	837	2777 ¹ / ₂	3445 ¹ / ₄	16375	48506	
Páris	675—685	2034 ¹ / ₂	2034 ¹ / ₂	—	680	2240	2779 ¹ / ₂	13245	391 ¹ / ₄	
Milano	770—778	2277 ¹ / ₂	2275	11187	757	2510	3113	148 ¹ / ₂	438	
Prága	513—518	1540	1540	76	512	1695 ¹ / ₂	210360	—	296 ¹ / ₄	
Budapest	3050—3060	9090	9090	—	2900	—	12408	59132	—	
Belgrad	—	913 ¹ / ₂	913 ¹ / ₂	—	305	1005 ¹ / ₂	1247 ¹ / ₄	5944	176	
Bukarest	—	310	308	1500	—	329 ¹ / ₂	423 ¹ / ₄	2012 ¹ / ₂	59 ³ / ₄	
Varsó	—	5810	5808	—	1900	6395	7911	37787	—	
Bécs	2360—2370	7322 ¹ / ₂	7322 ¹ / ₂	—	24 ¹ / ₄	8060	—	47637	—	
Berlin	4140—4160	12325	12325	—	4100	13575	16838	80010	—	

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 308, Páris 1500, Budapest 32950, Bécs 42325, Prága 201250.

ják, hogy a lej emelkedése folytán egyes belföldön gyártott fémipari cikkek vámvédelme elégtelennek bizonyult. A kormány gazdasági bizottsága tegnap foglalkozott a memorandummal és kimondotta, hogy az új vámtarifán többé semmilyen változtatásnak helye nincs. Garoild földművelésügyi miniszter ezután bejelentette, hogy három törvényjavaslatot készített, egyet a regionális mezőgazdasági kamarák felállításáról, egyet az állami halászatról, egyet pedig a legfőbb mezőgazdasági tanács megalakításáról. A bizottság legközelebbi ülése kedden délelőtt lesz.

SELECT-MOZGÓ

Kis rongyosok

Pierre Decourcelles híres regénye után. Főszerepekben Gabriel Signoret, valamint Jean Forest és Leslie Schaw.

Ma I. rész, 10 felvonás. Hétfőn, 28-án II. és utolsó rész. Ezen filmnél tiszteletjegyek nem érvényesek. A nagy tolongás elkerülése végett számozott jegyek előre megvehetőek d. e. 11 órától a Select-mozgó pénztáránál.

Jön Grozavescu temetése!

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Rendos helyárak.

URANIA-MOZGÓ

Harry Piel

a vadállatok között

Szenzációs 10 felvonású kalandorfilm. Izgalmas jelenetek.

Hétfőn közkívánatra: Fekete angyal Főszerepekben: Randal Colmann és Bánky Vilma

APOLLO-MOZGÓ

Asszony a milliókkal

Nagyszerű kalandorfilm I. része. Főszerepekben Ellen Richter, Huszár Károly (Pufi) és Bob Doddy.

Monopol Concordia

No. 276—1927.

Publicație de licitație

Firma „Albina” Intrepozite și Societate Comercială Anonimă, Cluj vinde prin licitație publică în detrimentul debitorului tardiv. conf. art. 306. Cod. Com. în magazia sa din Piața Gareii No. 1. Cluj un automobil, marca „Laurin Clement” PH 7/20 pe lângă prețul de strigare de Lei 100 000, însă și sub acest preț, la 7 Martie 1927 ora 4 pm. Reflectanții ne vor depune drept garanție Lei 10.000. Cumpărătorul va achita afară de prețul de cumpărare și 2%o impostă și taxă către stat.

Cluj, 25 Februarie 1927.

Dr. Ioan Cosma
notar public.

Hűlés és spangolnátha ellen

legjobb védekezés egy csésze jó tea! Kiváló teakeverékek minden árban kaphatók

Meinl Gula

Cluj, Piata Unirii No 15 (A templom bejáratával szemben)

Autó-, traktor-motor

hengerek készítését, valamint bármilyen fogaskerékek készítését legolcsóbban vállalja Telefon 10-13.

Szabó János

autójavító műhelye

Cluj, Str. Jasiilor (Nagyzsamos) No 2.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

A színházi iroda közleményei

Asszonyelkek és Asszonykám. Két premiert hirdet a jövő héten a magyar színház műsora: Egy drámai és egy operette- premiert. A drámai újdonság címe Asszonyelkek Bíró Lajos nagyhatású grandiózus négyfelvonásos színdarabja, amely néhány év előtt Álarcok címen színre került ugyan már Kolozsváron, de az Amerikában élő szerző most teljesen átforgalmazta, átírta s ebben az új formájában fog nálunk színdarabként este színpadra lépni, a Táray Ferenc vendégjátékával, s a Poór Lili, Izsáky Margit, Janovics Jenő, Kemény László, Forgács Sándor, Mihályfy László, Hoykó Ferenc fellépésével. Az operette-újdonság címe Asszonykám. Budapesten 7z idei évadban ez a mulatságos, pompás zenéjű operette vitte el a babért, legtöbbször adták s a legnagyobb sikert aratta. Nálunk péntek este lesz a premiere. Főszereplők: Lengyel Irén, Tolnay Andor, Ihász Aladár, Dajka Margit, Selmezy Mihály, Leövey Leó, Lihályfy László. Szombaton, vasárnap és hétfőn megismétlik az Asszonykám előadását.

Sultana. Csütörtökön este új szereposztással kerül színre György Illés István és Vadas László nagy sikert aratót operettje, a Sultana. A címszerepet ezúttal először fogja Karácsonyi Ili játszani. A többi szerep megmaradt a Tolnay Andor, Neményi Lili, Ihász Aladár kezében.

Fehér egér. Három estére van kitűzve a legvidámabb párisi újdonság a Fehér egér: Hétfőre, keddre és a jövő vasárnapra. A címszerepet minden előadáson Neményi Lili fogja játszani.

A Román Opera műsora

Vasárnap délután: Fat frumos.

Hétfő: Lakme.

Szerda: Traviata (Anghel asszony felléptével).

Péntek: Lakmé (Anghel asszony felléptével).

MAGYAR SZINHÁZ

Heti műsor

Vasárnap fél 12-kor: Albertina Ferrari, a világszerte ünnepezt hegedűművész nő egyetlen hangversenye. (Mérsékelt emelt helyárakkal. Napibérlet 51 szám B. Sorozat 297. A bérlet jegyeit kívánatra készségesen becserepli a titkári iroda.)

Vasárnap fél 4-kor: Párisi kirakat. (Operette-újdonság, 7-edszer. Neményi, Ihász. Leszállított helyárak. Sorozat 298.)

Vasárnap 7-kor: Ismeretlen katona. (Tárayval, Poór Lilivel. Rendes helyárak. Napibérlet 52 szám A. Sorozat 299.)

Vasárnap fél 10-kor: Cirkuszhercegnő. (20-adszor. Rendes helyárak. Bérletszűnet. Sorozat 300.)

Hétfő: Fehér egér. (Neményi Lilivel. Napibérlet 52 sz. B. Sorozat 301.)

Kedd: Fehér egér (Napibérlet 52 sz. A. Sorozat 302.) Szerda: Asszonyelkek. (Táray Ferenc vendégjátékával. Poór Lili, Janovics Jenő felléptével. Premierbérlet 52. szám. Soéozat 303.)

Csütörtök: Sultana. (Operette-repriz. Karácsonyi Ili-vel. Neményi Lilivel, Tolnay Andorral, Ihász Aladárval. Napi bérlet 53 szám. B. Sorozat 305.)

Péntek: Asszonykám. (Operette-újdonság először. Lengyel Irénnel, Tolnay Andorral, Ihász Aladárval. Premier bérlet 53. szám. Sorozatszám: 305.)

Szombat 3-kor: Bizánc. (13-ik újusi előadás. Táray Ferenc vendégjátékával. Poór Lili, Janovics Jenő fellépésével. Bevezető előadást tart: Dr. Bíró Vencel. Sorozatszám: 306.)

Szombat 8-kor: Asszonykám. (2-adszor. Napi bérlet 54. szám A. Sorozatszám: 307.)

Vasárnap fél 4-kor: Fehér egér. (Újdonság 4-edszer. Neményi Lilivel. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 308.)

Vasárnap fél 7-kor: Bizánc. (Táray Ferenc vendégjátékával. Poór Lili, Janovics Jenő fellépésével. Rendes helyárakkal. Napi bérlet: 54. szám B. Sorozatszám: 309.)

Vasárnap egyenyed 10-kor: Asszonykám. (Operette-újdonság 3-adszor. Bérletszűnetben. Sorozatszám 310.)

Hétfő fél 8-kor: Beethoven-ünnep. Első este: Hevesi Piroska Beethoven-hangversenye. (Rendes helyárakkal. Napi bérlet 55. szám A. Sorozatsz.: 311.)

Hétfő egyenyed 10-kor: Asszonykám. (4-edszer. Napi bérlet 55. szám B. Sorozatszám: 312.)

Jól bevezetett, nagy vidéki
Épületfa-détaille-üzlethez
Bánátságban, active résztvevő

TÁRS

kerestetik megfelelő tőkével. Üzlet esetleg

eladó.

Ajánlatok „Fás” jellegre a kiadóhivatalba.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Ügyes aquiráló **fatiszviselő** puha-détaille-üzletben hosszú praxissal, román-német nyelvtudással azonnali belépésre kerestetik. Frosz Testvérek, Vinga.

Intelligentes deutsches Fräulein in ungekündigter Stellung sucht Engagement zu 1-2 Kindern in gutes Haus. Gehalt 2000 Lei. Adresse in der Expedition. 2336

Újdonság

Iklódi Tischler-féle **ארת** **בשר** sajt és orda már kapható a NOTA bodegában Reg. Ferd. 41.

Teherautomobil 3-4 tonna hordképességű, Fackard gyártmányú, kütűnő karban olesón eladó. Economia gépraktára Oradea. 2394

Sajtkészítők

figyelmébe! A legkiválóbb sajt a **schweizeri tejsajt** készítésével. Hatásos, nem romlandó készítmény. Egger & Co Rt. vegyészeti gyár, Cluj. 2048

Főzelek-es virag-

magvakat

Fűmagot,
Spárga-gyökereket,
Disztrózsakat,

mindennemű növényket és gumókat elismert előadó üzletben szállít

Mühle

Árpád

kertészeti telepe

Timisoara

Árjegyzék
ingyen és bérmentve

Hőfőher libatoll jutányos áron eladó Széchenyi-tér 39 Weiszné.

Detail deszkarakatárba önálló szakember alkalmazást nyerhet azonnali belépésre. Szombaton zárva. Cim: Schwartz Márton, Gherla. 2402

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszoló és tükörgyár. Táblaüveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükörök újrafoncsorozása. 1007

Két kivitű Balogh-hegedű olesón eladó. Cim a kiadóban.

Butor

legolcsóbban beszerezhető, hitelképeseknek részlet kedvezmény.

Klein I.

C. Reg. Ferdinand 69

Valódi
HERZ

szalámi

békebeli minőségben, minden jobb üzletben kapható.

Báli divat - anyagok

göngy kizárólagos újdonságai

szelvények, csipkék, tollak, lamék

izléses választékban

Günwald és Steiner

női divat különlegességek áruházában
Cluj, Pata Unirii No 12.

Hirdessen az Uj Keletben

Ingyen van a **ZEPHIK** kályhája, szab.

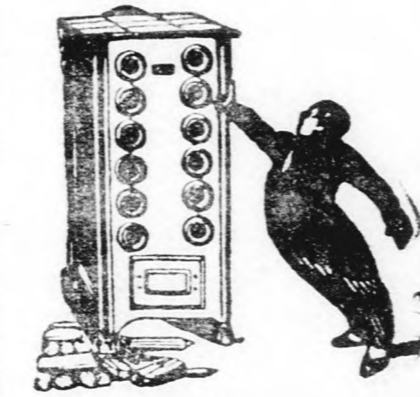
mert vetelára a legrövidebb idő alatt megterül tüzelésben.

10 tűt egy szobát **24** kg fával **24** óran át

Gyártja **Szántó Dezső és Fia** Erdély és a Bánát legrégibb és legmegbízhatóbb redőny és kályhagyára, **Oradea, Strada Marcesuti 8. sz. - Telefon 491.**

Acéllemez-redőnyök!

Esslingeni faredőnyök a legjobb kivitelben.

MINIMAX

a világ legjobb tűzfecskendője.

MINIMAX

eddig 50.000 tüzesetet oltott el.

MINIMAX

több mint 170 emberéletet mentett meg.

MINIMAX

Erdélyrészi vezérképviselése
Cluj, Str. Gen. Poetas No. 3.

Óva intünk mindenkit az olesó és hasznavehetetlen utáztatoktól!

Igen tisztelt vevőink figyelmét felhívjuk, hogy a

כשר של פסה
boraink

árúsítását megkezdtük. Ajánljuk cca **15, 14, 13 maligandos** ó- valamint új borainkat.
Kérlek ajánlatot.

Hacker és Sternberg, Arad

Megnyilt **כשר ארטה**
etterem - Timisoaran

Balváros, Börze-ucca. — Olaria Parnea palota. Elegáns, tiszta, olesó és megbízható Utazóknak 10% kedvezmény. — Restaurant **Müller.**